

SPIS TREŚCI

Wstęp	11
1. Zagadnienie państwa	15
1.1. Nazwa państwa	16
1.2. Pojęcie państwa	18
1.3. Geneza państwa i teorie powstania państwa	20
1.4. Władza i jej legitymizacja	25
1.5. Państwo a prawo	28
1.6. Suwerenność państwa i inne jego cechy	28
1.7. Forma państwa	30
1.8. Funkcje państwa	33
2. Fenomen demokracji	37
2.1. Rządy ludu czy zgoda ludu?	37
2.2. Demokracja a tyrania większości	39
2.3. Prawa i wolności	40
2.4. Demokratyczne przedstawicielstwo	42
2.5. System rywalizacji i kompromisu	43
2.6. Demokratyczne przywództwo	44
2.7. Podział władzy	45
2.8. Fałsz „innych demokracji”	45
2.9. Próby definicyjne	46
3. Konstytucja w ustroju demokratycznym	51
3.1. Czym jest konstytucja?	51
3.2. Treść konstytucji	53
3.3. Szczegółowość konstytucji	56
3.4. Konstytucja a demokracja	58
4. Modele współczesnej demokracji: analiza krytyczna	63
4.1. Demokracja parlamentarno-gabinetowa i jej ograniczenia	65
4.2. Demokracja prezydencka i niebezpieczeństwo politycznego arbitralizmu	70
4.3. Demokracja parlamentarno-prezydencka, czyli lekceważenie parlamentu	73

4.4. System rządów zgromadzenia: przykład nietypowej demokracji szwajcarskiej	76
5. Systemy konstytucyjne i wyborcze wybranych państw demokratycznych	81
5.1. Stany Zjednoczone	81
5.2. Wielka Brytania	85
5.3. Francja	88
5.4. Niemcy	92
5.5. Włochy	94
5.6. Szwajcaria	99
5.7. Szwecja	101
5.8. Hiszpania	103
5.9. Japonia	104
5.10. Indie	105
5.11. Izrael	107
6. Systemy konstytucyjne i wyborcze państw Europy Środkowej i Wschodniej	111
6.1. Bułgaria	111
6.2. Chorwacja	113
6.3. Czechy	115
6.4. Litwa	117
6.5. Rosja	119
6.6. Rumunia	121
6.7. Słowacja	123
6.8. Słowenia	124
6.9. Węgry	126
7. Partie polityczne a demokracja	129
7.1. Definicja partii politycznej	129
7.2. Historia partii politycznych	130
7.3. Cele partii politycznych	131
7.4. Rodzaje partii politycznych	132
7.5. Systemy partyjne	134
8. System wyborczy: problemy teoretyczne	139
8.1. Formuła wyborcza	140
8.2. Metoda (technika) wyborcza	148
8.3. Wielkość okręgu wyborczego	157
8.4. Charakter głosu wyborcy w akcie głosowania	158
8.5. Prezydenckie systemy wyborcze	159
9. Blaski i cienie proporcjonalności oraz majorytaryzmu	163
10. Selekcja kandydatów	171

11. Wyborcze varia	177
11.1. Czym są wybory?.....	177
11.2. Gerrymanderyzm	178
11.3. Przymus wyborczy.....	180
11.4. Program wyborczy.....	181
11.5. Kampania wyborcza	182
 12. Referendum: szansa czy zagrożenie dla demokracji?	185
12.1. Czym jest referendum?	185
12.2. Inne formy demokracji bezpośredniej.....	186
12.3. Zalety referendum.....	188
12.4. Niezwykły przypadek Szwajcarii.....	189
12.5. Naturalne ograniczenia referendum.....	189
12.6. Referendum w służbie dyktatury	190
 Zakończenie: kryzys demokracji?.....	193
 Bibliografia.....	199